

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. ректора Національного
університету фізичного
виховання і спорту України
Олександр ПИЖОВ

« 30 » жовтня 2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Совенка Сергія Петровича «Теоретико-методичні основи технічної підготовки легкоатлетів у системі багаторічного удосконалення (на прикладі спортивної ходьби)» на здобуття наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.01 Олімпійський і професійний спорт

У відповідності до п. 11 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197 на кафедрі легкої атлетики, зимових видів та велосипедного спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України (далі – НУФВСУ) 7 травня 2025 року проведено фаховий семінар для апробації докторської дисертації Совенка Сергія Петровича на тему: «Теоретико-методичні основи технічної підготовки легкоатлетів у системі багаторічного удосконалення (на прикладі спортивної ходьби)» (здобувач підготував дисертацію самостійно). Тема дисертаційної роботи затверджена на засіданні Вченої ради НУФВСУ (протокол № 10 від 27 лютого 2025 року).

Рецензенти, розглянувши докторську дисертацію, наукові публікації, в яких висвітлені основні наукові положення, а також за результатами фахового семінару, проведеного на засіданні кафедри легкої атлетики, зимових видів та велосипедного спорту НУФВСУ, ухвалили надати здобувачу Совенку Сергію Петровичу такий висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

1. Актуальність теми дисертації та її зв'язок з науковими програмами, планами, темами.

Рівень результатів у спортивній ходьбі постійно зростає. Разом з цим, зростають і вимоги до рівня підготовленості спортсменів, що вимагає постійного удосконалення методики тренування не тільки атлетів високого світового рівня на етапах максимальної реалізації індивідуальних можливостей та збереження вищої спортивної майстерності, а й на попередніх етапах багаторічної підготовки.

Одним із пріоритетних напрямів підвищення ефективності багаторічної підготовки легкоатлетів вважається оптимізація технічної підготовки, яка, в органічному поєднанні з фізичною, сприяє досягненню високих спортивних результатів у найбільш відповідному віці та подовженню активної спортивної кар'єри.

Однак, методологічні основи спортивної підготовки, зокрема технічного вдосконалення, які вирішували проблеми наукового пошуку багато років, на сучасному рівні потребували суттєвого удосконалення. Так, наявність сучасних умов і вимог мають певні протиріччя з практикою, особливо в системі сучасних підходів до моделювання і можливостей біомеханічних технологій в оцінюванні технічних дій та впровадження на цій основі ефективних засобів і методів спортивної підготовки, принципів їх програмного використання. Це потребувало переосмислення теоретичних (гносеологічних) основ спортивної підготовки, в цьому випадку – технічної підготовки, формування на їх основі методології в аспекті практичного застосування сучасних знань спортивної науки.

Отже, удосконалення теоретико-методичних основ технічної підготовки легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, на етапах багаторічного удосконалення потребувало розробки та обґрунтування її методології. Розробка та обґрунтування ефективної методології технічної підготовки легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, на основі визначення основних елементів

їхніх технічних дій шляхом виявлення біомеханічних характеристик, які впливають на змагальну діяльність та спортивний результат, дозволило удосконалити всю систему багаторічної підготовки спортсменів та є актуальним напрямом дослідження.

Дослідження виконано відповідно до Плану науково-дослідної роботи НУФВСУ на 2016–2020 рр. за темою 2.14 «Теоретико-методичні основи підвищення технічної майстерності кваліфікованих спортсменів у змагальних вправах (на прикладі легкої атлетики, зимових видів і велосипедного спорту)», № державної реєстрації 0116U001616, та Плану науково-дослідної роботи НУФВСУ на 2021–2025 рр. за темою 2.1 «Теоретико-методичні основи фізичної та технічної підготовки спортсменів на етапах багаторічного удосконалення (на прикладі легкої атлетики, зимових видів та велосипедного спорту)», № державної реєстрації 0121U108193.

2. Наукова новизна одержаних наукових результатів полягає в розробці наукових основ і базується на наступних основних положеннях.

Вперше:

- обґрунтовано та розроблено теоретико-методичні основи оптимізації технічної підготовки легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, що включають обґрунтування системного підходу, розробку методології технічної підготовки та технології її реалізації у процесі підготовки скороходів для підвищення ефективності тренувального процесу та рівня спортивних результатів у системі багаторічного удосконалення;
- розроблено та обґрунтовано систему знань, що розглядає технічну підготовку легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, як цілісну систему багаторічного удосконалення, спрямовану на досягнення високих спортивних результатів у другій її стадії, що базується на об'єктивних критеріях оцінювання техніки та моделюванні технічних дій залежно від етапу багаторічної підготовки, статі, індивідуальних особливостей скороходів;

- розроблено методологію технічної підготовки легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, у системі багаторічного удосконалення на основі проведених теоретичних та експериментальних досліджень та обґрунтовано і систематизовано теоретичні, емпіричні та науково-практичні її складові;

- розроблено та обґрунтовано багатофункціональні біомеханічні моделі основних елементів технічних дій легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, з урахуванням інформативних показників, що впливають на досягнення спортивного результату у системі багаторічного удосконалення з використанням штучних нейронних мереж;

- обґрунтовано наукові рекомендації до використання багатофункціональних біомеханічних моделей основних елементів технічних дій легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, у практиці технічної підготовки у системі багаторічного удосконалення та експериментально підтверджено їхню ефективність;

- обґрунтовано основні елементи технічних дій легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, шляхом аналізу кінематичних і динамічних характеристик техніки, що впливають на досягнення спортивного результату у системі багаторічного удосконалення.

Набули подальшого розвитку:

- методичні підходи до вибору змісту засобів технічної підготовки з урахуванням багатофункціональних біомеханічних моделей основних елементів технічних дій легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі;

- відомості про використання штучних нейронних мереж у процесі моделювання основних елементів технічних дій спортсменів та зокрема легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі;

- відомості про кінематичні та динамічні характеристики техніки, що впливають на досягнення спортивного результату у системі багаторічного удосконалення скороходів;

- відомості про сучасні підходи до тактики подолання змагальної дистанції провідних легкоатлетів світу та України.

Доповнено та підтверджено:

- теоретико-методичні положення про важливість розгляду процесу технічної підготовки в аспекті системи багаторічного удосконалення спортсменів;
- концептуальні основи технічної підготовки у спорті та доповнено їх в аспекті сучасних умов інтенсифікації тренувальної та змагальної діяльності атлетів.

3. Наукове та практичне значення полягає у науково-методичному обґрунтуванні теоретико-методичних основ оптимізації технічної підготовки легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, у системі багаторічного удосконалення, що включають обґрунтування системного підходу, розробку методології технічної підготовки та технології її реалізації у процесі підготовки скороходів.

Розроблена та обґрунтована система знань розглядає технічну підготовку легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, як цілісну систему багаторічного удосконалення, спрямовану на досягнення високих спортивних результатів у другій її стадії, що базується на об'єктивних критеріях оцінювання техніки та моделювання технічних дій залежно від етапу багаторічної підготовки, статі, індивідуальних особливостей скороходів. Інтегрування одержаних результатів у тренувальний процес підвищує науково-методичний рівень планування й організації багаторічної підготовки, дає змогу обґрунтовано коригувати навантаження та зміст засобів, уточнювати вимоги до техніки й оперативно реагувати на зміни індивідуальних характеристик спортсменів, цим самим забезпечуючи системний підхід до удосконалення технічної підготовки.

Запропоновані підходи ґрунтуються на ідентифікації та моделюванні ключових елементів технічних дій, встановлених на основі визначення комплексу біомеханічних показників, що впливають на ефективність змагальної

діяльності та досягнення спортивних результатів у процесі багаторічного удосконалення.

На основі проведених досліджень розроблено та впроваджено у практику підготовки українських спортсменів сучасну технологію моделювання основних елементів технічних дій легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, шляхом аналізу кінематичних і динамічних характеристик техніки, що впливають на досягнення спортивного результату у системі багаторічного удосконалення.

Обґрунтовано та впроваджено авторську програму технічної підготовки, що базувалась на підібраних засобах тренування та методиці їх використання, а також враховувала методичні підходи до їх підбору на етапі підготовки до відбіркових змагань у другому (весняно-літньому) макроциклі річного циклу підготовки на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей. Впровадження цієї програми дозволило підвищити рівень спортивних результатів легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, на 4,3 % при статистично достовірних відмінностях ($p < 0,05$).

4. Теоретичне значення отриманих результатів.

Отримані в роботі результати впроваджено в освітній процес викладання навчальних дисциплін «Легка атлетика: теорія і методика тренерської діяльності» та «Теорія і методика спортивної підготовки в легкій атлетиці» для здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях на кафедрі легкої атлетики, зимових та велосипедного спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України (акти впровадження від 19.03.2024 р. та 20.03.2024 р.). Доповнення змісту лекцій та практичних занять, розробка матеріалів та видання підручника «Легка атлетика: теорія і методика тренерської діяльності» сприяли підвищенню рівня загальних та фахових компетентностей здобувачів вищої освіти.

Наведені в роботі матеріали та висновки впроваджено у практику підготовки спортсменів збірної команди України з легкої атлетики Громадської

спілки «Федерація легкої атлетики України» (акти впровадження від 25.03.2024 р., 27.03.2024 р. та 04.12.2024 р.), Комунального закладу Київської обласної ради «Київський обласний центр олімпійської підготовки» (від 05.12.2024 р.), Федерації легкої атлетики м. Києва (від 03.12.2024 р.), Спеціалізованої дитячо-юнацької школи олімпійського резерву №6 м. Києва (від 02.12.2024 р.). Інноваційні розробки за науковим напрямом «Суспільні науки», доповіді в рамках семінарів підвищення кваліфікації для провідних тренерів України, організованих Громадською спілкою «Федерація легкої атлетики України», та методичні матеріали для тренерів, що розміщені на сайті федерації. Лекції для тренерів у ході роботи Совенка Сергія Пертровича тренером-консультантом з організаційного та науково-методичного супроводу спортсменів штатної команди національної збірної команди України з легкої атлетики сприяли підвищенню якості процесу технічної підготовки спортсменів на етапах першої та другої стадій багаторічного удосконалення, що вплинуло на покращення спортивних результатів легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі.

5. Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, нових науково обґрунтованих результатів в галузі науки, одержаних здобувачем особисто, висновків на основі одержаних здобувачем достовірних результатів і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Проблематика наукових досліджень, пов'язаних із технічною підготовкою спортсменів в системі багаторічного удосконалення, потребувала комплексного вирішення проблеми насамперед з позицій поєднання педагогіки та біомеханіки, а також врахування широкого кола знань з фізіології, анатомії, психології та інших наук.

Теоретико-методологічними засадами досліджень, спрямованих на вивчення та подальше удосконалення теоретико-методичних основ технічної підготовки легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, у системі багаторічного удосконалення стали фундаментальні положення теорії спорту і

системи підготовки спортсменів (Л. П. Матвеев (1999), В. М. Платонов (2015, 2021), М. Г. Озолін (1970, 1989), D. Naegge (2013), H. Sozański зі співавт. (2015)), теорії періодизації спортивного тренування (Л. П. Матвеев (1977), В. М. Платонов (2021), Y. Verkhoshansky (2011), A. Bondarchuk (2016, 2017), T. O. Vompa та G. G. Haff (2009) та ін.), теорії побудови рухів (Н.А. Бернштейн (1991)), техніки та технічної підготовки спортсменів (V. Zatiorsky (2002), R. Bartlett (1999), А. М. Лапутін (1999, 2005), М. П. Шестаков (2005), В. І. Бобровник (1999, 2005), В. В. Гамалій (2007, 2020), S. J. Hall (2011), В. М. Болобан (2017), P. M. McGinnis (2013) та ін.).

При цьому здобувачем враховано і використано сучасні підходи та знання, викладені в численних наукових публікаціях у різних видах спорту, в легкій атлетиці та спортивній ходьбі зокрема, у сфері управління, моделювання, контролю змагальної та тренувальної діяльності спортсменів; дидактичних технологій навчання та удосконалення техніки рухових дій у спорті; фізичної, тактичної та інших видів підготовки атлетів; індивідуалізації підготовки спортсменів високої кваліфікації тощо.

Проблему технічної підготовки легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, вперше розглянуто у системі багаторічного удосконалення. Використання системного підходу полягало в комплексному дослідженні великих і малих об'єктів (етапів багаторічної підготовки, чотирирічних та річних циклів, мезоциклів, мікроциклів підготовки тощо) процесу технічної підготовки скороходів у системі багаторічної підготовки, дослідження їх як єдиного цілого із узгодженим функціонуванням усіх елементів і частин.

Безпосередній вибір методів зумовлено необхідністю системного вивчення різних аспектів предмета дослідження на теоретичному й емпіричному рівнях пізнання.

У роботі використано такі методи дослідження: теоретичного пізнання – системний підхід та загальнологічні методи: абстрагування, аналіз і синтез, індукція й дедукція, аналіз і узагальнення даних науково-методичної літератури, аналіз документальних та статистичних матеріалів; емпіричного пізнання –

методи кваліметрії (опитування, анкетування, метод експертних оцінок, аналіз щоденників та матеріалів підготовки спортсменів), педагогічні спостереження, відеозйомка та біомеханічний аналіз рухових дій спортсменів, моделювання техніки рухових дій спортсменів, педагогічний експеримент та методи математичної статистики.

Значну фундаментальність досліджень підкреслюють близько 10 000 вимірювань та аналіз характеристик техніки спортсменів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, у системі багаторічної підготовки.

Отримані експериментальні дані повністю підтвердили ефективність розробленої програми технічної підготовки та, відповідно, багатофункціональних біомеханічних моделей основних елементів технічних дій у спортивній ходьбі, що покладено в основу створеної методики та є ключовим елементом досягнення мети роботи, що передбачала удосконалення системи знань технічної підготовки легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, шляхом розробки багатофункціональних біомеханічних моделей основних елементів технічних дій у системі багаторічного удосконалення.

6. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях.

Основні наукові положення дисертації опубліковано в наукових виданнях. В опублікованих наукових працях зі співавторами та без докторант самостійно виконав експериментальну частину дослідження і проаналізував отримані результати.

Результати дисертації висвітлено у 38 наукових публікаціях: 21 наукова праця, де опубліковано основні наукові результати дисертації, 5 публікацій апробаційного характеру, 12 робіт, які додатково відображають наукові результати дисертації.

Серед публікацій, у яких опубліковані основні наукові результати дисертації: 18 статей у наукових виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, з них 3 – у виданнях, проіндексованих у базі даних Web of Science Core Collection; 2 статті у науковому періодичному виданні Румунії,

проіндексованих у базі даних Scopus, (Q4); 1 стаття у науковому періодичному виданні Словаччини.

До публікацій, які додатково відображають наукові результати дисертації, входять: 4 статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, з них 2 публікації у виданнях, що входять до бази даних Web of Science Core Collection, 2 підручники з легкої атлетики (один з яких у двох книгах), 1 навчальний посібник зі спортивної ходьби, 1 навчальна програма з легкої атлетики для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю та 3 статті у періодичному виданні міжнародної федерації легкої атлетики – World Athletics (Додаток А).

Апробація результатів дисертації. Матеріали дисертаційного дослідження оприлюднено на XVIII Міжнародному науковому конгресі «Олімпійський спорт і спорт для всіх» (Алмати, 2014); Міжнародному науковому конгресі «Спорт. Олімпізм. Здоров'я» (Кишинів, 2016); V Всеукраїнській електронній конференції «Сучасні біомеханічні та інформаційні технології у фізичному вихованні і спорті» (Київ, 2017); I Всеукраїнській електронній науково-практичній конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми фізичної культури, спорту, фізичної терапії та ерготерапії: біомеханічні, психофізіологічні та метрологічні аспекти» (Київ, 2018); II Всеукраїнській електронній науково-практичній конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми фізичної культури, спорту, фізичної терапії та ерготерапії: біомеханічні, психофізіологічні та метрологічні аспекти» (Київ, 2019); науково-практичній конференції для тренерів з легкої атлетики «Актуальні проблеми підготовки спортсменів високого класу та шляхи її оптимізації в сучасному спорті» (Кам'янець-Подільський, 2019); V Міжнародній конференції «Сталий розвиток і спадщина у спорті: проблеми та перспективи» (Київ, 2021); Всеукраїнській науковій конференції з міжнародною участю «Легка атлетика в Україні: сьогодні і майбутнє» (Луцьк, 2022); VIII Міжнародній

конференції «Сталий розвиток і спадщина у спорті: проблеми та перспективи» (Київ, 2024); XVIII Міжнародній конференції молодих вчених «Молодь та олімпійський рух» (Київ, 2025); науково-методичних конференціях кафедри легкої атлетики, зимових видів та велосипедного спорту (Київ, 2013–2024 рр.).

7. Особиста участь автора в отриманні конкретних наукових результатів, викладених в дисертації. Дисертація є самостійною науковою працею, в якій висвітлені власні ідеї і розробки автора, що дозволили вирішити поставлені завдання. Робота містить теоретичні та методичні положення і висновки, сформульовані дисертантом особисто. Використані в дисертації ідеї, положення чи гіпотези інших авторів мають відповідні посилання.

8. Відповідність принципам академічної доброчесності. Після аналізу звіту подібності зроблено такий висновок: дисертаційна робота носить теоретико-методологічний характер, що зумовлює використання великої кількості цитувань та посилань на наукові праці, дослідження, концепції та методичні розробки видатних вчених за даним напрямом дослідження. Запозичення, виявлені в роботі, не порушують положення та принципи академічної доброчесності.

9. Відповідність змісту дисертації галузі науки та паспорту спеціальності, за якою вона подається до захисту. За змістом дисертаційна робота Совенка Сергія Петровича «Теоретико-методичні основи технічної підготовки легкоатлетів у системі багаторічного удосконалення (на прикладі спортивної ходьби)» на здобуття наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту повністю відповідає галузі науки і паспорту наукової спеціальності 24.00.01 – Олімпійський і професійний спорт.

10. Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотною українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі.

11. Рекомендація дисертації до захисту. Розглянувши дисертацію Совенка Сергія Петровича «Теоретико-методичні основи технічної підготовки легкоатлетів у системі багаторічного удосконалення (на прикладі спортивної ходьби)» та наукові публікації за темою дисертації, визначивши особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих зі співавторами, вважаємо, що робота є актуальною, виконана здобувачем наукового ступеня доктора наук особисто, являє собою повністю завершену наукову працю, під час підготовки якої застосовувалися сучасні методи досліджень, має наукову новизну, практичне значення, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, нове розв'язання актуальної наукової проблеми технічної підготовки легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, у системі багаторічного удосконалення, адекватна поставленій меті та містить висновки, які відповідають завданням. Було проведено метрологічну експертизу дисертаційного дослідження. У роботі відсутні порушення академічної доброчесності. Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам, передбаченим п. 7, та п. 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 року №1197, які висуваються до докторських дисертацій, і рекомендується до захисту на здобуття наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.01 – Олімпійський і професійний спорт.

Висновок підготували рецензенти:

Д-р наук з фіз. виховання і спорту,
професор

Д-р наук з фіз. виховання і спорту,
професор

Д-р наук з фіз. виховання і спорту,
доцент

Голова засідання,

Канд. наук з фіз. виховання і спорту,
доцент

Підписи Андрія ДЯЧЕНКА; Валентина ОЛЕШКА; Миколи БЕЗМИЛОВА;
Андрія КОЛОТА: Засвідчую

 Андрій ДЯЧЕНКО
 Валентин ОЛЕШКО
 Микола БЕЗМИЛОВ

 Андрій КОЛОТ

Начальник
відділу кадрів

15.01.2025

Додаток А

Список публікацій здобувача за темою дисертації

Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації

1. Сovenko С., Островський М. Основні аспекти оцінки техніки скороходів високої кваліфікації (на прикладі спортивної ходьби на 50 км). *Актуальні проблеми фізичної культури і спорту*. 2014. Вип. 29, № 1. С. 35–39. URL: <https://drive.google.com/file/d/0B6mFt7aNhQRCdkFEOERkMVVzamM/view?resourcekey=0-Chkhs70Ulc8zqtuXtgCIYg>. Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

2. Sovenko S. P., Budkevych H. B., Lytvynchuk T. V. Technical specifications of qualified sportswomen who specialize in race walking for 10 km. *Physical Education of Students*. 2014. Vol. 18, no. 4. P. 37–41. DOI: 10.6084/m9.figshare.996013. URL: <https://sportedu.org.ua/index.php/PES/article/view/190>. Фахове видання України, проіндексоване у базі даних Web of Science Core Collection. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

3. Sovenko S. P., Lytvynchuk T. V., Budkevich G. B. Trends in changes of elite sportswomen' technique, specializing in 20 km race walk, considering rising of their sports results. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*. 2015. Vol. 19, no. 5. P. 32–36. DOI: <https://doi.org/10.15561/18189172.2015.0506>. Фахове видання України, проіндексоване у базі даних Web of Science Core Collection. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

4. Сovenko С. П., Соломін А. В., Оляновська Л. О., Главан І. К. Індивідуальні параметри тренувального процесу легкоатлетів світового рівня,

які спеціалізуються в спортивній ходьбі. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2016. Вип. 5 (75)16. С. 107–113. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/2289>. Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

5. Совенко С. Варіанти тактики подолання дистанції і кінематичні характеристики техніки спортсменів високої кваліфікації, які спеціалізуються в спортивній ходьбі на 20 км. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2017. № 1. С. 41–46. DOI: <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2017.1.41-46>. Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

6. Sovenko S., Danilyuk D. Characteristics of the Techniques of Skilled Female Junior Athletes in 10 km Race Walking. *Slovak Journal of Sport Science*. 2017. Vol. 2, no. 1. P. 11–17. URL: <https://www.sjss.sk/?slovak-journal-of-sport-science-2017>. Періодичне наукове видання Словаччини. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

7. Совенко С., Данилюк Д. Кінематичні характеристики техніки спортсменів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі на 10 км, на етапі спеціалізованої базової підготовки. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2018. № 1. С. 24–28. DOI: 10.32652/tmfvs.2018.1.24-28. URL: <http://tmfvs-journal.uni-sport.edu.ua/article/view/141620>. Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

8. Совенко С. Техніко-тактичні особливості подолання дистанції у спортивній ходьбі. *Наука в олімпійському спорті*. 2020. № 1. С. 81–90. DOI: 10.32652/olympic2020.1_8. URL: https://sportnauka.org.ua/wp-content/uploads/nvos/articles/2020.1_8.pdf. Фахове видання України. *Особистий*

внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.

9. Vinogradova O. A., Sovenko S. P. Improving technical fitness of race walkers on the basis of special exercises to focus on key parameters of movements. *Pedagogy of Physical Culture and Sports*. 2020. Vol. 24, no. 2. P. 100–105. DOI: <https://doi.org/10.15561/26649837.2020.0208>. Фахове видання України, проіндексоване у базах даних Web of Science Core Collection та Scopus. *Особистий внесок здобувача полягає в проведенні дослідження, що стосуються визначення біомеханічних характеристик та формулюванні висновків.*

10. Совенко С. Дослідження техніки спортсменів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, на етапах багаторічної підготовки: ретроспективний аналіз та сучасні підходи. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2021. № 3. С. 37–46. DOI: <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2021.3.37-46>. Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

11. Бобровник В. І., Ткаченко М. Л., Совенко С. П., Колот А. В., Данилюк Д. С., Литвиненко С. Г. Основи фізичної та технічної підготовки кваліфікованих спортсменів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, на першій і другій стадіях багаторічного удосконалення. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2021. Вип. 8(139). С. 28–38. DOI: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.8\(139\).05](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.8(139).05). Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

12. Бобровник В. І., Ткаченко М. Л., Колот А. В., Совенко С. П., Данилюк Д. С. Фізична і технічна підготовка кваліфікованих легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, на етапах багаторічного вдосконалення. *Visnyk of Zaporizhzhya National University Physical education and Sports*. 2021. № 4. С. 92–101. DOI: <https://doi.org/10.26661/2663-5925-2021-4-13>.

Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

13. Бобровник В., Совенко С. Ретроспективний аналіз технічної підготовки в процесі багаторічного удосконалення (на прикладі спортивної ходьби). *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2022. № 1. С. 9–17. DOI: <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2022.1.9-17>. Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

14. Sovenko S. Technique characteristics of 13–15-year-old female athletes specializing in race walking at the stage of preliminary basic preparation. *Journal of Physical Education and Sport*. 2022. Vol. 22, no. 1. P. 85–90. DOI: <https://doi.org/10.7752/jpes.2022.01010>. Періодичне наукове видання Румунії, проіндексоване у базі даних Scopus, (Q4). *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

15. Бобровник В., Совенко С. Удосконалення технічних дій легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, у системі багаторічної підготовки. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2023. № 2. С. 3–15. DOI: <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2023.2.3-15>. Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

16. Sovenko S. The technique of elite athletes specialized in 50 km race walk. *Scientific Journal of National Pedagogical Dragomanov University. Series 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports)*. 2023. no. 4(163). P. 17–25. DOI: [https://doi.org/10.31392/npu-nc.series15.2023.04\(163\).03](https://doi.org/10.31392/npu-nc.series15.2023.04(163).03). Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

17. Бобровник В., Совенко С. Моделювання технічних дій легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, у системі багаторічної підготовки. *Sport*

Science Spectrum. 2024. № 1. С. 4–14. DOI: <https://doi.org/10.32782/spectrum/2024-1-2>. Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

18. Бобровник В. І., Сovenко С. П. Експериментальна перевірка ефективності багатофункціональних біомеханічних моделей основних елементів технічних дій легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, у процесі технічної підготовки. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2024. Вип. 10(183). С. 46–60. DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.10\(183\).09](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.10(183).09). Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

19. Сovenко С. П. Методологія технічної підготовки легкоатлетів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі, у системі багаторічного удосконалення. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2024. Вип. 12(185). С. 179–188. DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.12\(185\).38](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.12(185).38). Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

20. Bobrovnyk V., Sovenko S. Technique characteristics of athletes aged 13–15 years specialized in race walking at the stage of preliminary basic preparation. *Sport Science Spectrum*. 2024. No. 4. P. 11–17. DOI: <https://doi.org/10.32782/spectrum/2024-4-2>. Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

21. Sovenko S., Vynohradov V., Edeliiev O., Popov S. Characteristics of the technical action model for athletes specializing in race walking within the long-term development system. *Journal of Physical Education and Sport*. 2025. Vol. 25, No. 1. P. 21–29. DOI: <https://doi.org/10.7752/jpes.2025.01003>. Періодичне наукове

видання Румунії, проіндексоване у базі даних Scopus, (Q4). *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

Наукові публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

22. Совенко С. П. Основи оцінки техніки скороходів високої кваліфікації (на прикладі спортивної ходьби на 50 км). *Олімпійський спорт та спорт для всіх: XVIII Міжнародний науковий конгрес.* Алмати, 2014. Т. 1. С. 157–160. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/5666>. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

23. Совенко С. Характеристики техніки спортсменок високої кваліфікації, які спеціалізуються в спортивній ходьбі на 20 км. *Спорт. Олімпізм Здоров'я: Міжнародний науковий конгрес.* Кишинів, 2016. Т. 2. С. 314–320. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/5665>. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

24. Совенко С. П., Данилюк Д. С. Характеристики техніки кваліфікованих спортсменок-юніорок у спортивній ходьбі на 10 км. *Сучасні біомеханічні та інформаційні технології у фізичному вихованні і спорті* : матеріали V Всеукр. електрон. конф., м. Київ, 18 трав. 2017 р. / ред.: В. В. Гамалій, В. О. Кашуба, О. А. Шинкарук. Київ, 2017. С. 36–38. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/2675>. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

25. Совенко С. П., Данилюк Д. С. Характеристики техніки кваліфікованих спортсменів-юніорів, які спеціалізуються у спортивній ходьбі на 10 км. *Актуальні проблеми фізичної культури, спорту, фізичної терапії та ерготерапії: біомеханічні, психофізіологічні та метрологічні аспекти* : матеріали I Всеукр. електрон. науково-практ. конф. з міжнар. участю, м. Київ, 17 трав. 2018 р. / ред.: Г. В. Коробейніков, В. О. Кашуба, В. В. Гамалій. Київ, 2018. С. 75–78. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/2303>.

Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.

26. Совенко С., Данилюк Д. Характеристики техніки спортсменів високої кваліфікації, які спеціалізуються в спортивній ходьбі на 20 км. *Актуальні проблеми фізичної культури, спорту, фізичної терапії та ерготерапії: біомеханічні, психофізіологічні та метрологічні аспекти* : матеріали II Всеукр. електрон. науково-практ. конф. з міжнар. участю, м. Київ, 23 трав. 2019 р. / ред.: Г. В. Коробейніков, В. О. Кашуба, В. В. Гамалій. Київ, 2019. С. 37–39. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/2365>. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

Наукові публікації, які додатково відображають наукові результати дисертації

27. Совенко С. П., Колот А. В. Динаміка обсягу змагальної практики та засобів тренування стрибунів у довжину та потрійним у процесі багаторічної підготовки. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2012. № 12. С. 123–126. DOI: <https://doi.org/10.6084/m9.figshare.105468>. Фахове видання України, що входить до бази даних Web of Science Core Collection. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

28. Совенко С. П., Колот А. В. Структура та зміст багаторічної підготовки стрибунів у довжину та потрійним. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2013. № 2. С. 70–74. DOI: <https://doi.org/10.6084/m9.figshare.639193>. Фахове видання України, що входить до бази даних Web of Science Core Collection. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

29. Sovenko S. Technique and Tactics of Elite Female Race Walkers. *New Studies in Athletics*. 2016. Vol. 31, no. 1/2. P. 69–78. URL:

<https://worldathletics.org/nsa/article/filter?&year=2016&volume=31>. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

30. Sovenko S. Technique and Tactics of Elite Male Race Walkers. *New Studies in Athletics*. 2016. Vol. 31, no. 3/4. P. 91–100. URL: <https://worldathletics.org/nsa/article/filter?&year=2016&volume=31>. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

31. Sovenko S. Technique Characteristics of Skilled Junior Race Walkers. *New Studies in Athletics*. 2017. Vol. 32, no. 3/4. P. 79–84. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/5664>. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

32. Легка атлетика: підручник / за заг. ред.: В. І. Бобровника, С. П. Совенка, А. В. Колода. Київ : Логос, 2017. 759 с. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/4572>. *Особистий внесок здобувача полягає у формуванні ідеї, розробці та систематизації матеріалу.*

33. Совенко С. П., Андрущенко Ю. М., Соломін А. В., Виноградов В. Є. Спортивна ходьба : навч. посіб. Київ : ТОВ "НВФ "Славутич-Дельфін", 2018. 144 с. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/entities/publication/64db6e5d-8d6b-4bc4-a238-ae2c8e218939>. *Особистий внесок здобувача полягає у формуванні ідеї, розробці та систематизації матеріалу.*

34. Драгунов Л. О., Совенко С. П., Геращенко І. І. Структура і зміст річної підготовки легкоатлеток, які спеціалізуються у стрибках у висоту на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2018. Вип. 11(105) 18. С. 40–47. URL: <https://spppc.com.ua/index.php/journal/issue/view/23/105-pdf>. Фахове видання

України. *Особистий внесок здобувача полягає в організації дослідження, систематизації матеріалу та формулюванні висновків.*

35. Бобровник В. І., Совенко С. П., Колот А. В. Легка атлетика : навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю / ред. А. В. Колот. Київ : Логос, 2019. 192 с. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/2631>. *Особистий внесок здобувача полягає у формуванні ідеї, розробці та систематизації матеріалу.*

36. Совенко С., Попов С. Характеристики функціональної підготовленості як основа удосконалення тренувального процесу кваліфікованих ультрамарафонців, які спеціалізуються на дистанції 100 км. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2023. № 3. С. 22–30. DOI: <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2023.3.22-30>. Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає у формуванні ідеї та систематизації матеріалу.*

37. Легка атлетика: теорія і методика тренерської діяльності : підручник : у 2 кн. / за заг. ред.: В. І. Бобровника, С. П. Совенка, А. В. Колота. Київ : Олімп. літ., 2023. Кн. 1. 712 с. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/5980>. *Особистий внесок здобувача полягає у формуванні ідеї, розробці та систематизації матеріалу.*

38. Легка атлетика: теорія і методика тренерської діяльності : підручник : у 2 кн. / за заг. ред.: В. І. Бобровника, С. П. Совенка, А. В. Колота. Київ : Олімп. літ., 2023. Кн. 2. 608 с. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/5980>. *Особистий внесок здобувача полягає у формуванні ідеї, розробці та систематизації матеріалу.*